

Energiföretagen Sveriges position inför kommissionens klimatstrategi 2050

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Energiföretagen Sverige (Energi Företagen) står bakom EU:s mål om utsläppsminskning till 2050, men givet målsättningarna i Parisavtalet menar vi att EU-målen måste skärpas ytterligare. Energi Företagen uppmanar därför kommissionen att föreslå en skärpning av 2030-målet och även föreslå nya målnivåer som är i linje med Parisavtalet till 2040 och 2050.
- Energi Företagen föreslår en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn i EU ETS till minst 2,6 procent per år för hela perioden mellan 2020–2050 för att öka utsläppsminskningstakten.
- Effekten av marknadsstabilitetsreserven och överlappande styrmedel bör regelbundet analyseras och vid behov bör förändringar föreslås för att stärka EU ETS i syfte att ETS ska ha den styrande verkan som det är tänkt.
- Säkerställ en väl fungerande fullt integrerad elmarknad som ger korrekta prissignaler för investeringar genom att bland annat skapa långsiktigt hållbara stabila spelregler.
- Ta fram en europeisk elektrifieringsstrategi samt adressera effektfrågan och investeringsklimatet för elnät. Elektrifiering av transporter, industriprocesser och byggnader innebär ofta både energieffektivisering och samtidig minskning av utsläpp.
- Skapa förutsättningar för utbyggnad av fossilfri fjärr- och kraftvärme eftersom det både innebär minskade utsläpp och möjliggör att ta vara på resurser som annars hade gått förlorade.
- Öka satsningarna på forskning, utveckling och demonstrationsprojekt inom energiområdet för att underlätta och påskynda övergången till ett fossilfritt samhälle.

Detaljerade synpunkter

EU:s klimatmål bör skärpas

Energiföretagen står bakom EU:s mål om utsläppsminskning till 2050, men givet målsättningen i Parisavtalet att göra ansträngningar för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå anser vi att kommissionen ska föreslå skärpning av 2030-målet och även föreslå nya målnivåer som är i linje med Parisavtalet till 2040 och 2050 för

både handlande och icke-handlande sektorn. Det är viktigt att EU visar ledarskap i klimatfrågan och sätter mål som är i linje med EU:s åtaganden i Parisavtalet.

Energiföretagen vill utveckla ett i alla delar hållbart energisystem och vi stödjer Eurelectrics mål om att bli klimatneutrala i god tid innan 2050.

Den svenska energisektorn har gjort en kraftfull omställning och är på god väg att bli klimatneutral. Hela 98 procent av elproduktionen i Sverige är fossilfri över 90 procent av fjärrvärmeproduktionen är förnybar eller återvunnen. Energiföretagens medlemmar har höga ambitioner att bidra till våra nationella, europeiska och globala klimatmål. Svenska energiföretag kan tjäna som ett exempel på att en omställning är möjlig och kan även bidra med värdefull kunskap och erfarenhet. Vi ser stora möjligheter i hur en allt mer koldioxidsnål elsektor kan bidra till att ställa om transporter, industri och byggnader, till ny industri i Europa såsom datacenters och att ta tillvara mer spillvärme, rester från skog och avfallsströmmar i fjärrvärmeverksamhet.

Skärpning av EU ETS behövs

EU ETS är ett kostnadseffektivt styrmedel för att minska utsläpp av växthusgaser vilket är till gagn för konkurrenskraft och samhällsekonomisk effektivitet. EU ETS fungerar väl tillsammans med energimarknaderna. EU ETS bör därför vara det primära styrmedlet för att minska utsläppen i den handlande sektorn.

Energiföretagen föreslår en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn i EU ETS till minst 2,6 procent per år för hela perioden mellan 2020–2050. Skärpningen behövs för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå.

Effekten av marknadsstabilitetsreserven bör regelbundet analyseras och vid behov bör förändringar föreslås. Vidare bör Kommissionen regelbundet följa hur annan lagstiftning på energiområdet påverkar efterfrågan av utsläppsrätter och vid behov vidta nödvändiga åtgärder för att stärka EU ETS i syfte att ETS ska ha den styrande verkan som det är tänkt.

Kompletterande utsläppsminskande åtgärder utanför EU bör få tillgodoräknas i enlighet med internationellt beslutade regler. En viss flexibilitet behövs för att klimatmålet ska kunna uppnås så kostnadseffektivt som möjligt.

Styrmedel för utsläppsminskningar i icke-handlande sektorn

Energiföretagen Sverige anser att koldioxidskatt är ett effektivt styrmedel för den icke-handlande sektorn. Trots svårigheterna med att inom EU enas kring miljöstyrande skatter, menar Energiföretagen ändå att Kommissionen bör överväga att föreslå en koldioxidskatt. Styrmedel för den icke-handlande sektorn som syftar till att nå de beslutade målen behöver utformas utifrån en helhetssyn som balanserar dimensionerna försörjningstrygghet, konkurrenskraft och hållbarhet.

Vikten av internationella avtal

Europa kan inte ensamt lösa klimatfrågan. EU behöver därför fortsatt ta täten i att driva höga ambitioner avseende målsättningar och genomförande inom ramen för de internationella klimatförhandlingarna

Elmarknadsdesign för att nå klimatmålen

Säkerställ en väl fungerande fullt integrerad elmarknad som ger korrekta prissignaler för investeringar. Omställningen i den europeiska energisektorn kommer att kräva oerhört

stora investeringar fram till 2050. Energibranschen bygger och långsiktigt förvaltar samhällskritisk infrastruktur med stort kapitalbehov. Det är därför av största vikt att skapa långsiktigt hållbara stabila spelregler för att minska marknadsrisken för att ge rätt incitament för investeringar som är i linje med klimatmålen.

För att skapa en väl fungerande elmarknad vill vi peka på fördelarna av regionalt samarbete. Den nordiska elmarknaden kan fungera som en förebild med en integrerad marknad och starka transmissionsförbindelser både inom Norden och med de omkringliggande länderna.

Elektrifieringsstrategi, effektfrågan, fjärrvärme och elnät

Den svenska energibranschens största bidrag till minskade koldioxidutsläpp är som möjliggörare för andra branscher att minska sina utsläpp genom direkt eller indirekt elektrifiering och tillvaratagande av resurser i fjärr- och kraftvärmeverksamheten som annars hade gått förlorade. Fjärr- och kraftvärme är en viktig pusselbit för att både minska utsläppen i byggnader och samtidigt bidra till minskad energianvändning och vi uppmanar därför kommissionen att skapa förutsättningar för utbyggnad av effektiv fossilfri fjärr- och kraftvärme.

Elektrifiering har stor potential att minska koldioxidutsläppen i transport- och industrisektorn men även i byggnader. Därför kan det behövas en europeisk elektrifieringsstrategi som bör innehålla förslag för att eliminera eventuella hinder för elektrifiering.

För att nå de ambitiösa klimatmålen kommer sannolikt en stor del av elproduktionen i Europa att komma från förnybara väderberoende energikällor. Det skapar utmaningar att möta den efterfrågade effekten alla tidpunkter på året. Detta bör speciellt adresseras och eventuella hinder för efterfrågefleksibilitet, flexibel fossilfri elproduktion, lagring samt utbyggnad av elnäten både nationellt men också mellan länder bör elimineras.

Forskning och utveckling

Öka satsningarna på forskning, utveckling och demonstration inom energiområdet för att underlätta och påskynda övergången till ett fossilfritt samhälle. Bland annat gör vi bedömningen att det behövs mer forskning kring lagring av energi, drivmedel i transportsektorn, koldioxidavskiljning och lagring av både fossila (CCS) och förnybara (BECCS) koldioxidutsläpp samt forskning inom innovativa kärnteknikområden.

För mer information

Per Holm

Ansvarig klimatpolitik

per.holm@energiforetagen.se

+46 (0)70 648 01 08

Daniel Wennick

Chef Brysselkontoret

daniel.wennick@swedenergy.se

+32 (0)473 57 41 76